

FAGPLAN FOR TIME KULTURSKULE

Euphonium/Bariton

1. Time kulturskule sin grunnmur, generell del

1.1 Lovforankring

Kulturskulen i Time komme er forankra i opplæringslova § 13-6:

«Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskuletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skuleverket og kulturlivet elles.»

1.2 Lokal organisering

Time kulturskule er organisert under kommunaleining for oppvekst og er ein skule for undervisning innan kunstnariske og kulturelle fag.

Skulen har fem ulike fagretningar med tilbod innan musikk, dans, drama, kunstfag og skapande skiving.

Kulturskulen samarbeider med barnehage og grunnskule samt aktørar i det lokale kunst- og kulturlivet. Kulturskulen er arbeidsgjevar for dirigentar og instruktørar i skulekorpsa.

1.3 Visjon for Time kulturskule

«Kulturskulen tilbyr barn og unge oppvekstvilkår som gir dei lyst på livet og evne til å meistre det»

1.4 Overordna mål

Time kulturskule er ein sentral del av den kulturelle grunnmuren i Time kommune.

Kulturskulen gir barn og unge opplæringstilbod innan musikk, kunst- og kulturfag. Verksemda bidreg til å løfte fram kunst og kultur som bærande element i det daglege liv og i samfunnsutviklinga generelt. Kulturskulen er eit ressurscenter for kunst- og kulturverksemd i lokalsamfunnet.

1.5 Pedagogisk plattform

Både drift og undervisning i Time kulturskule tek utgangspunkt i Rammeplan for kulturskulen «Mangfald og fordjuping» (Norsk kulturskoleråd 2015-16) og tilhøyrande nasjonal fagplan. Time kulturskule gir tilpassa og kvalitetsbasert undervisning til barn og unge busett i Time kommune.

Undervisninga gir rom for læring, skapande verksemd, oppleving og formidling av kunstnariske ferdigheter.

Kulturskulen bidrar til barn og unge si danning, fremmer respekt for andre sin kulturelle bakgrunn, bevisstgjer eigen identitet og utviklar eigen livskompetanse.

Undervisninga blir gitt som allmenndannande breiddetilbod innan kulturskulen sitt grunnprogram, kjerneprogram og fordjupingsprogram. Tilboda er individuelt tilpassa den enkelte elev.

1.6 Tildeling av elevplass

Tildeling av elevplass skjer via elektronisk søknad. Søknadsfrist er 1. mai for komande skuleår.

Elevplass i kulturskulen er eit betalingstilbod med kontingent fastsett av kommunestyret.

1.7. Arbeidsavtalar, teieplikt, politiattest, pedagogisk ansvar, rapporteringslinje

Lærarane i Time kulturskule er tilsett etter sentrale avtaleverk, men med lokalt utarbeidde personlege arbeidstidsavtalar.

Alle tilsette i Time kulturskule er pålagt teieplikt på lik linje med anna pedagogisk personale i kommunen.

Det er krav om politiattest for tilsetting. Dette gjeld også for arbeid knytt til frivillige organisasjonar som t.d. skulekorpsa.

Den enkelte lærar har, med forankring i nasjonal rammeplan og fagplan, det pedagogiske ansvaret for sin undervisning. Lærarane arbeidar i pedagogiske team. Administrasjonen har det overordna pedagogiske ansvaret

2. Rammefaktorar for undervisning i kulturskulen

2.1 Euphonium/Bariton, Musikk - instrumentalundervisning

Mindre eller større undervisningsrom med vindu

Piano og pianokrakk

Avspillingsutstyr

Fleire notestativ i undervisningsrom

Notestativ i eleven sin heim

God lyssetting i rommet og for notelesing

Tilgjengeleg hjelpemateriell som t.d. djembe, rytmepinnar m.m.

Speil

Gode stoler for undervisninga

Eleven må ha tilgjengeleg instrument med god standard både på timen og for eigenøving/ heimearbeid

Instrument kan leigast frå kulturskulen mot betaling. Det eksisterer eigen leigeavtale for dette.

Ved leigeavtale får eleven utdelt instrument med komplett «startpakke»

For vidare bruk må elev/heim sjølv kjøpe inn vedlikehaldsutstyr etter rettleiing frå sin lærar.

Ved eventuelt innkjøp av eige instrument får elev/heim rettleiing av faglærar.

Eleven må sjølv kjøpe notemateriell etter rettleiing frå sin lærar.

Eleven skal ha eigen leksebok, mappe/perm til lause noteark, noteskrivingsmateriell, mal for øvemodellar, blyant og viskelær. Dette ordnast i lag med faglærar.

Eleven får ein fast timelærar.

Undervisning aleine eller i mindre grupper a 2-3 elevar.

Samspel og gruppeundervisning i tillegg.

Timeressurs minimum 20 minutt pr veke.

Undervisninga er tilgjengeleg for medlem i skulekorps etter avtale mellom kulturskulen og det enkelte korps.

3. Fagplan

3.1 Euphonium/Bariton

Overordna mål

Overordna mål er at eleven skal lære seg å spele euphonium/bariton, kjenne glede ved å spele, få utvikle sitt kunstnariske potensiale og oppleve mestringskjensle, noko som gir sjølvrespekt og byggjer eleven sin karakter.

Vi ønskjer at eleven skal kunne bruke speleeeigenskapen sin gjennom utøving og deling av musikken. Eleven skal kunne fungere som ein ressurs i det lokale skule- og kulturlivet, til glede for seg sjølv og andre.

Undervisningstimen

Læraren møter i god tid og tek godt i mot eleven. Undervisningssituasjonen skal vera forutsigbar og trygg. Læraren motiverer og oppmuntrar til glede over mestring, utøving og læring.

Timen skal innehalde høyring av heimearbeid/lekse og gjennomgang av nytt undervisningsstoff. Eleven får tydeleg informasjon om kva ho/han skal arbeide med heime til neste time. Det bør også vera tid til speling av tidlegare innøvd repertoar basert på mestringsfølelse og speglede.

Alle elevar skal i tillegg ha gehørbasert undervisning som styrker evnen til å gå inn i musikken, lytte, skape og å utøve utan noteavhengighet.

Læraren skal førebu eleven til å meistre eventuelle speleoppdrag og konsertopptredenar.

Etter konsertspeling skal læraren ta seg tid til å bearbeide arbeidsoppgåver og opplevingar frå ulike situasjonar i lag med eleven.

Bruk av lærebøker

På alle nivå treng eleven ein eller fleire lærebøker. I tillegg kan det være aktuelt å kjøpe suppleringsstoff, avhengig av eleven sitt behov og eige ønske. Læraren er ansvarleg for å rettleie i innkjøp av bøker og notemateriell.

Vi følgjer progresjon og metode i spesielle lærebøker for dei ulike instrumenta. Læraren forklarar og rettleier inngåande det eleven møter av undervisningsmateriale. Bøkene sikrar pedagogisk opplegg og ei fornuftig læringskurve. Målet er å sikre at eleven ikkje sit igjen med store "hol" og manglar vesentlege ting i utviklinga. Det er viktig å presisere at alle elevar skal ha eit eige tilpassa undervisningstilbod og at progresjon og utvikling vil vera individuell.

Element i opplæringa

Opplæringa vil ha ein naturleg progresjon med aukande vanskegrad tilrettelagd for den enkelte elev. Undervisninga skal ha ein naturleg kombinasjon av kjend stoff og nye utfordringar for vidareutvikling.

Notelære, rytmelære, rytmiske mønster, grep og teknikk, teori, skalaøvingar i ulike toneartar, lytting og samspel, repertoar henta frå ulike musikksjangrar.

Samspel er ein sentral del av kulturskulen si undervisningskultur. Alle elevar skal få ta del i ensemblespill i små eller større grupper. Det sosiale aspektet med å lære seg samhandling gjennom felles musisering er ein viktig del av denne undervisningsforma.

Heimeoppgåver/øverutinar

«Øve, øve, jamt og trutt og tappert det er tingen» Det å være elev i kulturskulen er ein fritidsaktivitet, men likevel gir det nokre forpliktingar for å få utbytte og framgang i læringsprosessar knytt til det å lære seg å spele eit instrument. Aktiviteten skal være lystbetont, sosial og meningsfull for alle som tar del i tilbodet. For å oppleve sjølve aktiviteten som gjevande over tid, er det viktig å oppleve mestring og utvikling på instrumentet - og for å lære seg noko nytt krevjast eigeninnsats med øving . Alle elevar oppmodast derfor til å øve jamleg på instrumentet.

Læraren sitt ansvar

Vera godt førebudd, ha god kommunikasjon med elev og heim, stille krav som er realistiske og oppmuntre eleven til innsats og deltaking. Melde frå om innkjøp av noter og repertoar. Rettleie tydeleg i kva og korleis eleven skal arbeide heime med øving og oppgåver. Finne samspelpartnerar viss eleven ønskjer samspel i lag med andre. Stimulere til ulik form for både solo- og samspel og til å opptre og dele musikken med andre. Stimulere til samarbeid om val av repertoar og målsetting for elevar på mellom- og vidaregåande nivå.

Eleven sitt ansvar

Møte til rett tidspunkt på timane, innarbeide gode øvingsrutinar, halde orden på beskjeder og noter. Være førebudd til ny undervisningstime, følgje opp heimeoppgåver og øving. Ved fråvær skal ho/han gi beskjed til lærar. Elevar på mellom- og vidaregåande nivå skal ta del i val av repertoar og nedfelle mål for undervisninga etter initiativ frå og i samarbeid med sin lærar. Delta på trekant-/foreldresamtalar kvart skuleår.

Foreldre/ føresette sitt ansvar

Alle elevar må ha eige instrument og notestativ tilgjengeleg heime. Eleven kan leige instrument av kulturskulen. Instrument og noter bringes alltid med på speletimane. Foreldre/føresette skal hjelpe og oppmode eleven til gode øvingsrutinar og gjennomføring av heimeoppgåver. Ved fråvær skal dei gi beskjed til lærar eller kulturskulen sin administrasjon. Dersom eleven møter vanskar eller særlege utfordringar, skal

foreldre/føresette ta kontakt med lærar og/eller administrasjon for på ein god måte å finne løysning på dette. Foreldre/føresette skal støtte opp om aktuelle arrangement i kulturskulen. Delta på trekant-/foreldresamtalar kvart skuleår.

Nivå

For å få god oversikt og system i opplæringa, er opplegg med lærebøker og repertoarutval delt inn i 4 ulike nivå etter vanskegrad.

Oversikta viser kva eleven kan lære på dei ulike nivå. Dette skal vera med å motivera eleven til å utvikle seg på instrumentet og å gi undervisninga god framdrift.

I denne fagplanen er euphonium/baritonundervisninga inndelt i fire nivå.

Euphonium/Bariton, Nivå 1 - Eleven får lære:

Innføring i praktisk bruk og stell av instrumentet.

Bruk av olje og bøylefett.

Plassering og bruk av munnstykke.

Haldning og sittestilling.

Speleteknikk – munnstilling, korleis halda instrumentet rett, handstilling.

Ansats av tonar – tungeteknikk og artikulering.

Pust, luftbruk og blåseteknikk, magemuskulatur.

Starte med å meistre tonane i mellomregisteret og etter kvart lågt register

Spele melodilinjer og songar

Pulstrening, enkel rytmetrening.

Grunnleggjande musikkteori – notelære, taktart, rytme, enkle musikkuttrykk.

Skalaer og toneartar med inntil 1 # og 2 b :G-dur, F-dur, B-dur

Lytting / gehørtrening / hermespeling / finne på rytmar og melodistrofer

Verta bevisst på eigen tone og klang i instrumentet

God kjennskap til instrumentet, verta fortroleg med å halde det og å spele på det

Solospel og samspel

På nivå 1 bør heimeøving vere minst 15 minutt dagleg.

Eksempel : Lærebøker på nivå 1 - nybegynnar

Vannebo/Tonheim: Spill 1 Euphonium/Bariton (G-nøkkel eller F-nøkkel)

Vannebo/Mortensen: Midt i Blinken 1 Euphonium/Bariton (G-nøkkel eller F-nøkkel)

Euphonium/Bariton, Nivå 2 - Eleven får lære:

Oppfølging i bruk og praktisk stell av instrumentet

Oppfølging av haldning og sittestilling

Oppfølging av speleteknikk – munnstilling, handstilling, grep.

Ansats – tungeteknikk og ulik form for artikulering

Pust, luftbruk og blåseteknikk, magemuskulatur

Arbeide med overgangen til høgt register, kombinasjon av lågt- mellom- og høgt register

Spele lengre melodilinjer og musikkstykker i ulike genre

Grunnleggjande musikkteori – notelære, taktart, rytme, meir avanserte musikkuttrykk.

Skalaer og toneartar med inntil 3 # og 3 b

Dur og molltoneartar

Kromatisk skala, forståing av heil- og halvtonetrinn

Lytting / gehørtrening / hermespeling / finne på rytmar og melodistrofer

Utvikle god tone og klang i instrumentet

Solospel og samspel

På nivå 2 bør heimeøving vere minst 20 minutt dagleg.

Eksempel: Lærebøker på nivå 2 – mellomnivå

Vannebo/Tonheim: Spill 2 Euphonium/Bariton

Vannebo/Mortensen: Midt i blinken 2 Euphonium/Bariton

Euphonium/Bariton, Nivå 3 – vidarekome nivå

Oppfølging i bruk og praktisk stell av instrumentet

Oppfølging av haldning, stå- og sittestilling

Oppfølging av speleteknikk – munnstilling, handstilling, grep.

Ansats – utvida bruk av tungeteknikk og ulik form for artikulering

Pust, luftbruk og blåseteknikk, magemuskulatur

Meistre overgangen til høgt register

Kunne kombinere lågt- mellom- og høgt register

Utøve musikkstykker i ulik genre

Musikkteori – notelære, taktart, rytme, musikkuttrykk

Skalaer - dur og molltoneartar med inntil 4 # og 4 b

Bli kjent med å lese både F-nøkkel og G-nøkkel

Lytting / gehørtrening / hermespeling / finne på rytmar og melodistrofer.

Bevisst klang i instrumentet.

Musikalsk innleving, uttrykk og formidling.

Solospel og samspel.

På nivå 3 bør heimeøving vere minst 25 minutt dagleg.

Euphonium/Bariton: Lærebøker på nivå 3 – vidarekome nivå

Bordogni: Vocalises for tuba. (G-nøkkel eller F-nøkkel)

Alessi/Bowman - Arban: Complete method for Trombone/Euphonium and Tuba (F-nøkkel)

Ernest Clarke: Technical studies for Euphonium (trombone) and Tuba.

Euphonium/Bariton, Nivå 4 – vidarekome nivå

Oppfølging i bruk og praktisk stell av instrumentet

Oppfølging av haldning, stå- og sittestilling

Oppfølging av speleteknikk – munnstilling, handstilling.

Ansats – utvida bruk av tungeteknikk og ulik form for artikulering

Pust, luftbruk og blåseteknikk, magemuskulatur

Meistre overgangen til høgt register

Kunne kombinere lågt- mellom- og høgt register

Utvide høgt register til meistring av heile instrumentet sitt omfang

Utøve musikkstykker på høgere nivå i ulik genre

Omfattande musikkteori – notelære, taktart, rytme, detaljerte musikkuttrykk.

Skalaer - dur og molltoneartar i heile kvintsirkelen

Kunne lese både F-nøkkel, G-nøkkel.

Lytting / gehørtrening / hermespeling / finne på rytmar og melodistrofer

Klangvariasjon

Musikalsk innleving, uttrykk og formidling

Solospel og samspel

På nivå 4 bør heimeøving vere minst 30 minutt dagleg.

Eksempel: Lærebøker på nivå 4 – vidarekome nivå

Bordogni: Vocalises for tuba. (G-nøkkel eller F-nøkkel)

Alessi/Bowman - Arban: Complete method for Trombone/Euphonium and Tuba (F-nøkkel)

Ernest Clarke: Technical studies for Euphonium (trombone) and Tuba.